

Споделяне на добри практики за работа с родителите

Настоящата информация представя добра практика за пълноценна работа и взаимодействие с родители на **ст. уч. Ира Михайлова, класен ръководител в Професионална гимназия по електротехника и електроника „Капитан Петко войвода” – гр. Кърджали**. Опитът е приложен в клас от младежи, завършили през уч. 2016/2017 г., специалност „Компютърна техника и технологии” с усилено изучаване на английски език. В гимназията учениците са обучавани в продължение на 5 години.

В резултат на цялостната педагогическа дейност и на тесните контакти с родителите, класът през 2016 г. бе удостоен с престижната национална награда от Министерството на здравеопазването - II-ро място за участие в проекта „Посланици на здравето”. В края на обучението, на 24 май 2017 г., бе присъдена наградата на Ротари клуб за средношколци на ученик от класа. През петгодишния етап са спечелени и множество отличия в конкурси, състезания и участия в национални формати като „Стъпала на знанието. Български език и литература”, техническото състезание „Мога и знам как”, международния проект „Европейско сътрудничество в професионалното развитие” по програма „Еразъм +”, който също има национално отличие. Всичко това, благодарение на доброто взаимодействие между родители, ученици, класен ръководител, учители, училищно ръководство, обществени организации и институции. Двама родители на ученици от класа вземат участие в училищния Обществен съвет и продължават да проявяват заинтересованост, загриженост и отношение към случващото се в живота на училището, независимо от това, че синовете им вече са завършили професионалната гимназия.

За да се стигне до това дълготрайно и полезно взаимодействие, е нужно да се проследят стъпките, които бяха извървяни през годините. Още в самото начало на сформирание на класа, който се състоеше само от момчета, някои от които застрашени от отпадане от училищната среда, класният ръководител определи няколко „работещи” правила на първите родителски срещи:

- тесен контакт (в началото дори ежедневен) по телефона или с лични срещи, докато характеристиките на тийнеджърите се напаснат;
- яснота при наложителни здравословни или семейни причини за отсъствие на детето от училище – не само издадената от лекар здравна бележка или заявление от родител, но и личен контакт между родител и учител, при който се уточняват причините и до кога се налага да отсъства ученикът;
- стимулиране на учениците от класния ръководител в края на

всеки срок за недопуснати неизвинени отсъствия или закъснения;

- съдействие от родителите за закупуване на пълен комплект учебници и учебни помагала за пълноценна и добра училищна подготовка;
- запознаване с Правилника за вътрешния ред в училището, с нормативните документи за правата и задълженията на ученици, родители и учители;
- планиране на организирани мероприятия с класа (със съгласието и съдействието на родителите) за създаване на добър колектив и за правилно отношение у децата към училищния и извънучилищния живот;
- осъществяване на мобилна връзка учител-ученик-родител (телефон и скайп)

При поставянето на изискванията и първоначално взетото съгласие на родителите, класният ръководител и училищното ръководство непрекъснато са съблюдавали стриктното взаимодействие с родителите да има рефлекс за създаване на подходяща среда и знание за случващото се в училище и извън него. Имало е случаи на по-трудно взаимодействие на учителя с родители на деца, застрашени от отпадане, поради честа промяна на телефонни номера и т.н., но в тези случаи са прилагани различни подходи, напр. индивидуални срещи-разговори в училище, посещение по домовете, провеждане на телефонни разговори с родителя, който е на работа в чужбина. За целта бяха осигурени на класните ръководители служебни телефони от ръководството - с ограничен брой минути за директна връзка. Всичко това доведе до една целенасочена положителна ежедневна работа на учителите за пряка връзка, за търсене на родителската подкрепа при формиране на последователност и ясни критерии, които да се прилагат при работата с учениците. През годините се случи така, че в класа все пак имаше ученици, които трябваше да последват родителите си в чужбина и да отпаднат от училище, но някои от тях, благодарение на добрата взаимовръзка родители-учители, успяха да завършат образованието си в самостоятелна форма на обучение.

Следващите етапи от разволя на сътрудничеството с родителите бяха свързани със „стандартните“ и „нестандартните“ родителски срещи. Целта беше да се получи ефектът на истинско сработване – родителите да получават нужната информация (често на срещите в училището са канени не само преподаватели, които да разясняват естеството на изискванията и очакванията си, но и представители на ръководството, за да направят компетентни обосновки). Но по-важната цел беше родителите да могат да задават въпросите си, да изразяват по-освободено недоволствата си или удовлетворенията си по определени проблеми „на чаша чай“. Неформалната среда на срещите извън училище създаде у родителите доверие – те разбраха, че заедно с учителите са на една страна по отношение на развитието на децата. За това спомогнаха и някои срещи, при които ученици от по-големите класове, участващи в международен проект по програмата Коменски (координатор на проекта беше класният ръководител ст.уч. Ира Михайлова), трябваше да направят интервю в няколко фамилии на по-малки

ученици за традициите в семейството и отношението към здравословния начин на живот. Това предполагаше среща с няколко поколения от фамилиите, което още повече скъси дистанцията, тъй като родители, баби и дядовци разбраха как се работи в училището, какви разнообразни похвати използват учителите, до какви резултати може да доведе такава последователна и целенасочена дейност.

За да се постига резултатност при работата с учениците не е нужно само усилието на учителя, старанието на ученика, но и съдействието от страна на родителите. В този смисъл много от постиженията на учениците от класа бяха в резултат от съгласуването на извънучилищните дейности с родителите. Участието на съвременните младежи в извънучилищни форми до голяма степен могат да бъдат ефективно „контролирани“ с подходящи средства, съобразно характера и предпочитанията на индивидуалността, с помощта на предварително обмислени насоки от учителя и от родителите. Една голяма част от учениците в професионалната ни гимназия са обзети от компютърните техномании, водят заседнал и непълноценен в здравословно отношение живот. Много малка част от момчетата в класа отделяха време за спорт и досег с природата. И тук общите усилия на учител-ученици-родители доведоха до ефективни резултати – от неспортуващи и до голяма степен стоящи непрекъснато пред компютрите си, младежите постепенно развиха ориентацията в спортни насочености. За това получихме съдействието на треньора по бокс Стоян Узунов, мениджър на „Арда Бокс“, както и на тогавашния директор на гимназията инж. Петко Кушлев, който се зае с обучението на няколко ученици по волейбол. По-късно вече почти целият клас отеляше време за фитнес и физическа самоподготовка. Един от учениците в класа бе освободен от физическа подготовка и спорт по здравословни причини, но в последната учебна година с постепенни усилия и премерен курс на фитнес упражнения укрепи физическото си състояние, което бе оценено с радост и от родителите му, и от приятелите в класа.

Инициативите, подкрепяни от родители, получиха нужния резултат в цялостното изграждане на учениците в училищна и извънучилищна среда. Организираните бяха интересни мероприятия за учениците като:

- „Без сутрешно такси“ (в което за определен период от време трябваше да се придвижват от дома до училище без превозните средства на своите родители, а това впоследствие се превърна в дълготраен навик на няколко ученици)

- „Сутрешна гимнастика“
- Походи и пикници до близки местности
- Училищна миниолимпиада по волейбол, тенис на маса и шахмат
- Йордановден – традиции за здраве на р. Арда
- Състезание по риболов
- Здравен кът „На чаша чай“
- Беседи със специалисти за пътя на зависимостите, за безопасно движение по пътищата, за опасностите да попаднеш в неподходяща среда
- Участие в Блатворителен базар в помощ на сираци

Организирано бяха съвместни мероприятия с ученици от други училища по различни поводи, чиято подготовка и организация бе съгласувана с родители и бе получила тяхната най-пълна подкрепа. Така в навечерието на един 14-ти февруари под надслова „Среща на младостта и любовта“ седемнайсетгодишните техничари рецитираха стихове пред своите съученици от Професионална гимназия по икономика „Алеко Константинов“ – гр. Кърджали. А на следващата година, отново с участието на родители, организирахме съвместна тематична Дискусия за здравословното хранене, движението и доброто физическо състояние с участието на специалисти от РЗИ, здравни работници и ментори-ученици от Професионална гимназия по туризъм „Проф. Асен Златаров“ – гр. Кърджали. Съвсем естествено и закономерно в този случай се стигна до участието на класа в Националния проект „Посланици на здравето“ по инициатива на Министерството на здравеопазването (МЗ), в партньорство с Министерството на образованието и науката (МОН), Министерството на културата (МК) и Министерството на младежта и спорта (ММС), Министерството на околната среда и водите (МОСВ) и Представителството на Европейската комисия в България (ПЕКБ).

През годините се оформиха ясно приоритетите на отделните ученици за бъдеща професионална реализация, което постави въпроса как да бъдат правилно ориентирани в избора на висше учебно заведение и специалност. Този въпрос бе основно дискутиран с родителите в началото на XI клас, което доведе до идеята да бъдат посетени висши училища в Дните на отворени врати, за да се запознаят младежите с условията на подготовка там, да имат реална представа за академичния процес на обучение. По този повод бяха организирани посещения с една голяма част от класа в ТУ в София, както и във филиала на МГУ в гр. Кърджали (съвместно с родители), което година по-късно даде своите ефективни резултати – нямаше ученици, колебаещи се в кой университет искат да се запишат като студенти.

Чрез поставените теми и реализираните дейности всички ние, учители и родители, целяхме да се въздейства дълготрайно върху апатията и емоционалното объркване на учениците, да им се даде възможност да преосмислят готовите конструкции на ученическото си ежедневие и да открият един доста по-разнообразен, интересен, различен природоздравословен и съдържателен начин на живот. В началото на колективния живот бяха сформирани основно малки групички по интереси в класа, което пречеше на единството и сплотеността в колектива. Но благодарение на разумното взаимодействие между учители и родители успяхме да използваме интересите и увлеченията на младежите, в резултат на което се получиха по-добри контакти и голяма задружност на класа. За тържественото прощаване с училището младежите решиха да покажат съпричастност към свой съученик от страната, който би искал да постъпи във висше учебно заведение, но няма средствата за това. В знак на подкрепа към такъв младеж и с помощта на платформата МОТО-ПФОЕ, момчетата от XII „Б“ и техните родители решиха да закупят тениски, вместо луксозни дрехи за изпращането, а средствата да се насочат за стипендия на бъдещия студент.

Тази инициатива се роди от самите ученици, беше подкрепена от техните родители, което бе красноречив момент за израстването им и за тяхното високо гражданско самосъзнание.

Най-голямата отплата за положените усилия и труд е постоянната връзка, която и до настоящия момент продължава. Новата среда на реализираните се като студенти или вече работещи млади хора е в обсега на вниманието не само на родителите, но и на класния им ръководител, с когото те споделят впечатления, търсят мнение, планират. Така беше заложен, така се и осъществи този проект ученици - учители - родители, в който всички дейности се осъществяваха със знанието и съдействието на родители, с ангажираността и отговорността на учителите, с положителните промени у учениците. Затова и резултатите са съвсем закономерни и имат връзка с реалния живот.

Ст.уч. Ира Михайлова

20.X.2017 г.